

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2566

**ข้อผิดพลาดในการแปลโครงสร้าง Present Participial
Phrases ของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยบูรพา
Translation Errors in Translating Present Participial
Phrases by English Majors at Burapha University**

สมภพ ไชยโสมานัง

Somphob Yaisomanang

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University

E-mail: dio2910@hotmail.com

Received: Dec 20, 2021

Revised: Oct 18, 2022

Accepted: Nov 23, 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาลักษณะหรือรูปแบบข้อผิดพลาดในการแปลโครงสร้าง present participial phrases ในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ข้อมูลจากแบบทดสอบการแปลจากตัวอย่างจำนวน 230 คน ซึ่งเป็นนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมุ่งอธิบายให้เห็นลักษณะหรือรูปแบบข้อผิดพลาดในการแปลด้วยการแสดงโครงสร้างภาษาที่ปรากฏในฉบับแปล ผลการวิจัยพบลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลโครงสร้าง present participial phrases 7 รูปแบบ ได้แก่ 1) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย independent clauses 2) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย adverbial clauses 3) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย adjective clauses 4) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย noun phrases 5) การถ่ายทอดความหมาย

present participial phrases ด้วย adverbial phrases 6) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย verb phrases และ 7) คำแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยความคิดที่ปรากฏผิดตำแหน่งจากต้นฉบับ ลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลดังกล่าวอธิบายได้ด้วยโครงสร้างของภาษาฉบับแปล

คำสำคัญ: การแปล ข้อผิดพลาดในการแปล โครงสร้าง present participial phrases

Abstract

The research explored translation error patterns caused by English present participial phrases in English-Thai translation. The data were obtained from translation tests collected from 230 participants, English majors at Burapha University. The research used a qualitative approach. The data were analyzed to identify syntactic patterns of translation errors. The result uncovered that translation errors on present participial phrases were grouped into seven patterns, namely:

- 1) translation of present participial phrases into independent clauses
- 2) translation of present participial phrases into adverbial clauses
- 3) translation of present participial phrases into adjective clauses
- 4) translation of present participial phrases into noun phrases
- 5) translation of present participial phrases into adverbial phrases
- 6) translation of present participial phrases into verb phrases, and
- 7) misplacement of conjunctions. The syntax of target texts were analyzed and categorized to account primarily for the translation error patterns.

Keywords: Translation, Translation errors, Present participial phrases

1. บทนำ

การแปลเป็นกิจกรรมที่มีอิทธิพลต่อการสื่อสารในยุคปัจจุบัน เพราะเป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงผู้คนที่มีความต่างทางภาษา วัฒนธรรม สังคม ฯลฯ จากทั่วโลกเข้าด้วยกัน และยังส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิทยาการต่าง ๆ ได้ การแปลที่ดีคือการถ่ายทอดความหมายของสารในต้นฉบับให้อยู่ในฉบับแปลที่มีความหมายเทียบเคียงกัน ไม่ว่าจะเป็นความหมายตามตัวอักษรหรือความหมายที่สอดแทรกไว้ ผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นนักแปลที่ดีได้นั้นจะต้องมีความรู้ ความสามารถเชิงภาษาเป็นอย่างมาก เพราะภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลอาจมีความต่างหลายประการ และเป็นปัจจัยที่ทำให้การแปลมีความยากมากขึ้น โดยเฉพาะความต่างทางด้านโครงสร้างภาษา

โครงสร้างภาษาเป็นกรอบในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสม เพื่อให้สามารถสื่อสารตรงกันได้ ดังนั้น โครงสร้างภาษาจึงกำหนดความหมายในภาษาได้นอกจากความหมายประจำคำของคำศัพท์ที่ประกอบกันเป็นโครงสร้างที่มีความซับซ้อนขึ้น ผู้แปลที่จะสื่อ “สาร” ของต้นฉบับได้ครบถ้วนถูกต้องจึงต้องมีความรู้เชิงโครงสร้างภาษาเป็นอย่างดี เพื่อให้เก็บ “สาร” และสื่อออกไปให้ผู้รับสารในฉบับแปลได้ความหมายที่ถูกต้อง ครบถ้วนตามต้นฉบับ การเรียนรู้โครงสร้างภาษาจึงเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับผู้ทำหน้าที่แปล ดังที่ สุปรรณี ปิ่นมณี (Pinmanee, 2005) ได้กล่าวว่า ผู้แปลควรมีความรู้เชิงโครงสร้างภาษาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ความหมายของสารในต้นฉบับ

โครงสร้าง present participial phrases เป็นโครงสร้างประเภทหนึ่งที่มีมักก่อให้เกิดปัญหาในการแปลได้หากผู้แปลไม่เข้าใจการทำหน้าที่ในการสื่อความหมายของโครงสร้างลดรูปประเภทนี้ โครงสร้างนี้จะเกิดร่วมกับประโยคหลัก (main clause) ซึ่งก็คือหน่วยความคิดหลัก โดยที่จะขึ้นต้นด้วยคำกริยาที่อยู่ในรูป -ing ไม่ปรากฏรูปของภาคประธาน แต่ก็ให้ความหมายว่า ภาคประธานเป็นผู้กระทำการตามความหมายของคำกริยารูป -ing และเป็นที่เข้าใจว่าภาคประธานของโครงสร้างลดรูปดังกล่าวนี้อ้างอิงถึงบุคคลเดียวกันกับภาคประธาน

ของประโยคหลัก ซึ่งทั้ง 2 ประโยค (main clause และ โครงสร้าง present participial phrases) จะต้องมีความสัมพันธ์ทางความหมายกันอย่างใกล้ชิด โครงสร้างถึงจะสื่อความหมายได้ถูกต้องตามระเบียบในภาษาอังกฤษ ความสัมพันธ์ทางความหมายดังกล่าวสามารถสื่อความหมายด้วยถ้อยคำหรือคำเชื่อมต่าง ๆ อันแสดงถึงเหตุผล เจื่อนไข ความสัมพันธ์เชิงเวลา ผลลัพธ์จากการกระทำ เป็นต้น (Swan, 2016)

โครงสร้าง present participial phrases จึงเป็นโครงสร้างพิเศษ และ ไม่ปรากฏรูปของคำเชื่อมอันแสดงความสัมพันธ์ทางความหมายของทั้ง 2 ประโยค ดังกล่าว แต่ความหมายยังคงแฝงอยู่ ถือเป็นหน้าที่ของผู้แปลที่จะต้องเข้าใจ ระเบียบดังกล่าว และต้องสกัดความหมายเพื่อให้ผู้รับสารฉบับแปลเข้าใจได้เช่นกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(1) Using this new method, we will probably get better results. Give it a try.

การใช้วิธีการใหม่นี้ พวกเราอาจจะได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นได้ คุณลองดูสิ
ข้อผิดพลาดในบทแปลนี้เกิดจากผู้แปลไม่เข้าใจระเบียบโครงสร้างภาษาดังกล่าว มีการถ่ายทอดความหมายตามตัวอักษร บทแปลที่ได้จึงไม่สื่อความหมายตามต้นฉบับ เพราะไม่มีการแสดงความสัมพันธ์เชิงความหมายของหน่วยความคิดทั้ง 2 หน่วยแต่ประการใด และเพื่อให้เป็นบทแปลถูกต้อง อาจมีการเติมถ้อยคำบางอย่างเพื่อแสดงความสัมพันธ์เชิงความหมาย ดังเช่น *หากใช้วิธีการใหม่นี้ พวกเราอาจจะได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นได้ คุณลองดูสิ* จากตัวอย่างบทแปลที่มีข้อบกพร่องข้างต้น เราจึงเห็นได้ชัดเจนว่า โครงสร้างภาษามีผลต่อความหมายอย่างแท้จริง และการแปลไม่ใช่เพียงการถ่ายทอดความหมายในระดับคำเท่านั้น ผู้แปลต้องเข้าใจ โครงสร้างภาษา มิเช่นนั้นแล้วบทแปลย่อมไม่มีคุณภาพดังตัวอย่าง

ความเข้าใจดังกล่าวหากเกิดร่วมกับการเรียนรู้ลักษณะข้อผิดพลาด อันเกิดจากโครงสร้างก็จะช่วยเสริมแรงให้ผู้แปลมีเครื่องมือสร้างสรรค์บทแปลให้มีคุณภาพต่อไป เพราะการเข้าใจลักษณะข้อผิดพลาดทำให้ผู้แปลเลี่ยงปัญหา

ในการแปลที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ผู้วิจัยจึงเจาะจงศึกษาโครงสร้าง present participial phrases เพื่อมุ่งแสดงให้เห็นข้อผิดพลาดในการแปลที่มีโครงสร้างเป็นตัวกำหนดความหมาย ด้วยการแจกแจงลักษณะโครงสร้างภาษาที่ปรากฏในฉบับแปลและการเลือกสรรถ้อยคำ มากกว่าที่จะบอกเพียงว่า บทแปลนั้นไม่มีคุณภาพ ไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนตามต้นฉบับ แต่งานวิจัยนี้จะให้คำอธิบายว่าข้อบกพร่องเหล่านั้นมีโครงสร้างภาษาเช่นไร การศึกษาด้วยวิธีนี้จะทำให้มีแนวทางในการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปลที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพราะโครงสร้างภาษาเป็นกฎระเบียบภาษาที่มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจน และผู้ใช้ภาษาสามารถเข้าถึงได้ วิธีการเช่นนี้จะเป็นแนวทางทำให้ผู้แปลได้เรียนรู้วิธีการแปล และหลีกเลี่ยงลักษณะข้อผิดพลาดดังกล่าว ทำให้บทแปลสามารถสื่อความหมายได้อย่างแท้จริง แม้ต้นฉบับและฉบับแปลจะมีความแตกต่างทางด้านโครงสร้างก็ตาม

2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ลักษณะหรือรูปแบบข้อผิดพลาดในการแปลโครงสร้าง present participial phrases จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 ลักษณะบทแปลที่ดี

สัญญาวิ สายบัว (Saibua, 1997) ได้กล่าวว่า การแปลคือการถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับอันเป็นเป้าหมายหลักที่ผู้แปลต้องรักษาไว้ให้ได้ และใช้เป็นตัวกำหนดคุณภาพของบทแปล และจากแนวคิดคล้ายกันนี้ นักวิชาการการแปลได้ใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาบทแปลที่ดี เช่น

วรนาถ วิมลเฉลา (Wimonchalao, 2000) กล่าวว่า บทแปลที่ดีนั้นประกอบด้วยความซื่อ อันหมายถึงการรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ในฉบับแปล ให้ความหมายของทั้ง 2 ฉบับตรงกัน และความสวยคือการใช้ภาษา

ให้สละสลวย เป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปล บทแปลที่ดีต้องมีคุณสมบัติทั้ง 2 ประการนี้ประกอบกัน

สุพรรณิ ปันมณี (Pinmanee, 2005) กล่าวว่า บทแปลที่ดีต้องพิจารณาเกณฑ์ด้านลีลาภาษา วิธีสื่อสาร และพลังของต้นฉบับที่ถ่ายทอดในฉบับแปล กล่าวคือบทแปลที่ดีพึงใช้ลีลาภาษาเหมือนต้นฉบับ หากต้นฉบับมีลีลาการใช้ภาษาระดับพิธีการ เช่น ลีลาในการกล่าวสุนทรพจน์ ฉบับแปลก็ต้องคงลีลาภาษาเช่นนี้ไว้ เมื่อต้นฉบับใช้ถ้อยคำหรือภาษาสแลง ฉบับแปลก็ต้องเลือกใช้ภาษาที่แสดงความเป็นทางการ มีการใช้ภาษาสแลง เป็นต้น ในการถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับ บทแปลต้องส่งสารหรือความหมายให้แก่ผู้รับสารฉบับแปลได้เทียบเท่ากับสารหรือความหมายที่ผู้อ่านต้นฉบับได้รับ นั่นคือความเท่าเทียมทางความหมาย นอกจากนี้ บทแปลที่ดีต้องรักษาลักษณะพลวัต (dynamics) ของต้นฉบับไว้ได้ นั่นหมายความว่าบทแปลที่ดีต้องสร้างอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดให้เกิดแก่ผู้รับสารฉบับแปลได้เทียบเท่ากับอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของผู้รับสารต้นฉบับ

ดวงตา สุกุล (Suphon, 2002) ได้เสนอว่า ลักษณะภาษาที่ดีในงานแปลควรมีดังต่อไปนี้

- 1) มีความชัดเจน ภาษาในฉบับแปลต้องกระชับ ใช้ถ้อยคำเท่าที่จำเป็นใช้โครงสร้างภาษาที่ไม่ซับซ้อน ใช้โครงสร้างที่แสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน ไม่ชวนตีความได้หลากหลาย
- 2) มีความเหมาะสมในแง่ของลีลาการเขียน ผู้แปลต้องเลือกลีลาการเขียนให้สอดคล้องกับสิ่งที่จะแปล
- 3) มีความเรียบง่าย บทแปลควรใช้ภาษาที่เรียบง่ายและสอดคล้องกับความคิดที่ชัดเจน และเป็นไปตามต้นฉบับ
- 4) มีความสมเหตุสมผล ผู้แปลต้องแสดงความสมเหตุสมผลของภาษาให้เท่ากับที่ภาษาต้นฉบับมี

หากผู้แปลไม่ได้คำนึงถึงลักษณะงานแปลที่ดังกล่าว บทแปลที่ได้ก็อาจไม่มีคุณภาพ เพราะอาจมีข้อบกพร่องในการแปล ซึ่งเกิดจากปัญหาในการแปลหลายประการ ดังที่นักวิชาการได้เสนอแนวคิดที่สอดคล้องกันไว้ในส่วนต่อไป

3.2 ความเทียบเท่าทางด้านความหมาย

Hatim (2013, pp. 32-33) ได้แจกแจงระดับความความเทียบเท่าของสารต้นฉบับและฉบับแปล ดังนี้

1) formal equivalence คือ ความเทียบเท่าที่เกิดขึ้นเมื่อคำในภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลมีลักษณะทางรูปเขียนและเสียงที่คล้ายกัน

2) referential or denotative equivalence คือ ความเทียบเท่าที่เกิดขึ้นเมื่อคำในภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลนั้นใช้อ้างอิงถึงสิ่งเดียวกันได้

3) connotative equivalence คือ ความเทียบเท่าที่เกิดขึ้นเมื่อคำในภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลต่างทำให้ผู้รับสารทั้ง 2 ภาษามีสิ่งที่เชื่อมโยงกับสภาวะจิตใจที่ตรงกันหรือคล้ายกัน เช่น อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ภาพในใจ

4) text-normative equivalence คือ ความเทียบเท่าที่เกิดขึ้นเมื่อคำในภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลนำมาใช้สื่อสารในบริบทต่าง ๆ ที่ตรงกันหรือคล้ายกันได้

5) pragmatic or dynamic equivalence คือ ความเทียบเท่าที่เกิดขึ้นเมื่อคำในภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลสามารถสร้างปฏิกิริยาตอบสนองหรือผลลัพธ์ต่อผู้รับสารในทั้ง 2 ภาษาได้ตรงกัน

บทแปลที่พึงประสงค์ต้องมีลักษณะต่าง ๆ รวมถึงความเทียบเคียงทางความหมายดังที่ได้ทบทวนข้างต้น หากบทแปลปราศจากลักษณะเหล่านี้ก็มักจะ เป็นปัญหาในการแปลที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานแปลได้ และปัญหาเหล่านี้ก็มีสาเหตุได้จากหลายปัจจัย ดังที่จะกล่าวต่อไป

3.3 ปัญหาในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

วรนาถ วิมลเฉลา (Wimonchalao, 2000) กล่าวว่า ปัญหาหรือข้อผิดพลาดในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมีสาเหตุมาจาก

1) การขาดความเข้าใจต้นฉบับ งานแปลจะไม่มีคุณภาพได้ หากผู้แปลไม่มีความรู้ในภาษาต้นฉบับ คือไม่มีความเข้าใจมากพอที่จะสื่อ “สาร” ของต้นฉบับได้ ความไม่เข้าใจต้นฉบับนั้นอาจมาจากการไม่เข้าใจคำศัพท์ สำนวน หรือไม่เข้าใจไวยากรณ์และโครงสร้าง การไม่เข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยความคิดของประโยค และการไม่มีหรือการขาดความรู้ภูมิหลัง อันเกี่ยวกับเรื่องที่จะแปล ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ผู้แปลไม่สามารถจับสารของต้นฉบับได้อย่างถ่องแท้ จึงก่อให้เกิดข้อผิดพลาดในการแปลได้ ในที่นี้ถือเป็นปัญหาด้านการอ่านเพื่อจับสาร

2) การไม่สามารถแปลให้เป็นสำนวนที่ดีได้ ปัญหานี้เกี่ยวข้องกับความสามารถในการถ่ายทอดความหมายหรือสารจากต้นฉบับ แม้ผู้แปลจะเข้าใจความหมายของต้นฉบับก็ตาม ถือเป็นปัญหาด้านการเขียน

สิทธา พินิจภูวดล (Phinitphuwadon, 2000 อ้างถึงใน Pinmanee, 2012, p. 35) กล่าวว่า ผู้แปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมักพบปัญหาในการใช้ภาษาในประเด็นต่าง ๆ เช่น การแสดงกาลในรูปคำกริยา การแปลโครงสร้างกรรม วาจก การแปลคำขยาย การแปลคำสรรพนาม การถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอน และการปรับเปลี่ยนโครงสร้างประโยค โดยปัญหาในการแปลมีสาเหตุจากหลายประการ คือ

1) ปัญหาด้านภาษาของผู้แปล งานแปลจะด้อยคุณภาพหากผู้แปลอ่อนภาษา

2) ปัญหาด้านวัฒนธรรม หากวัฒนธรรมในต้นฉบับและฉบับแปลแตกต่างกัน ก็อาจหาถ้อยคำมาเทียบเคียงกันไม่ได้

3) ปัญหาด้านความรู้รอบตัว แม้ผู้แปลจะชำนาญทางภาษาต้นฉบับและฉบับแปล แต่หากขาดความรู้รอบตัว บทแปลก็อาจไม่ประสบความสำเร็จได้

ปัญหาในการแปลอาจเกิดจากการขาดความรู้รอบตัวและวัฒนธรรม ซึ่งผู้แปลอาจเรียนรู้และสั่งสมได้ในชีวิตประจำวัน และเกิดจากความไม่เข้าใจโครงสร้างภาษา ซึ่งผู้แปลสามารถค้นคว้าเพื่อเรียนรู้ได้ แต่การเรียนรู้ไม่ควรจำกัดที่องค์ประกอบของโครงสร้างภาษาเท่านั้น แต่ต้องเข้าใจการสื่อความหมายของโครงสร้างภาษาด้วย ดังที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงโครงสร้างกับการสื่อความหมายต่อไป

3.4 โครงสร้าง participial phrases

Biber (1999, p. 198 อ้างถึงใน Kulthamrong, 2009, p. 205) พิจารณาว่าโครงสร้าง participial phrases นี้เป็นโครงสร้างประเภท non-finite clause หรือประโยคย่อยไม่แท้ ซึ่งเรียกว่าประโยคย่อย -ing (ing-clause) และประโยคย่อย -ed (ed-clause) ประโยคย่อยทั้ง 2 นี้ไม่อาจปรากฏได้โดยลำพัง ต้องปรากฏร่วมกับประโยคหลักหรือ main clause นอกจากนี้ Biber กล่าวว่า โครงสร้างประโยคย่อยทั้ง 2 นี้ไม่บอกกาล (tense) ไม่สื่อทัศนภาวะ (modality) ไม่ปรากฏรูปประธานและคำสันธาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(2) Crossing, he lifted the rolled umbrella high and pointed to show cars, buses, speeding trucks, and cabs.

(3) Style being a relational concept, the aim of literary stylistics is to be relational in a more interesting sense than that already mentioned.

จากประโยคข้างต้น Biber ได้แสดงประโยคสมบูรณ์ที่มีการเติมภาคประธาน กาล และคำสันธานอันเป็นการสื่อความหมายของโครงสร้างประโยคย่อย -ing และ -ed ได้แก่

(4) As he was crossing, he lifted the rolled umbrella high and pointed to show cars, buses, speeding trucks, and cabs.

(5) Since style is a relational concept, the aim of literary stylistics is to be relational in a more interesting sense than that which has already been mentioned.

Biber กล่าวว่าในการวิเคราะห์ความหมายของโครงสร้างย่อยดังกล่าวข้างต้น ผู้แปลต้องใช้บริบทเพื่ออนุมานความหมาย ทั้งบริบทที่อยู่ในประโยคหลัก (main clause) หรือบริบทอื่น ๆ เพื่อให้ได้ความหมายที่ชัดเจนขึ้น ด้วยลักษณะพิเศษของโครงสร้างนี้เอง รัชนิโรจน์ กุลธำรง (Kulthamrong, 2009, p. 204) อธิบายว่า เมื่อพิจารณาถึงการถ่ายทอดความหมาย โครงสร้างเหล่านี้มักจะสร้างปัญหาในการแปลได้อันเกิดจากเป็น “โครงสร้างที่รูปภาพกับความหมายไม่ได้มีความสอดคล้องกันโดยตรงไปตรงมา” หากผู้แปลถ่ายทอดความหมายโดยการยึดโครงสร้างภาษา ความหมายในบทแปลที่ได้อาจสื่อความได้ไม่ชัดเจน

จากแนวคิดข้างต้น เราจะพบว่า โครงสร้างภาษากำหนดความหมายได้ การเข้าใจการสื่อความหมายของโครงสร้าง พร้อมเรียนรู้ข้อผิดพลาดในการแปลก็อาจเป็นวิธีป้องกันข้อผิดพลาดได้เช่นกัน เพราะเราสามารถนำความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้เพื่อการแปลที่ถูกต้องได้ ในส่วนต่อไป ผู้วิจัยจะนำเสนองานวิจัยเกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการแปล เพื่อให้เข้าใจลักษณะและสาเหตุของข้อผิดพลาดแล้วนำไปประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐมา พงศ์ไพโรจน์ และ ปรีมา มัลลิกะมาส (Pongpairoj & Mallikamas, 2004) ได้ศึกษาปัญหาในการแปลของนิสิตในงานวิจัยเรื่อง ‘อิทธิพลของภาษาอังกฤษในบทแปลภาษาไทย’ โดยใช้แบบฝึกหัดการแปลเพื่อวัดผลการแปลในเรื่องโครงสร้างคำศัพท์ วลีและสำนวนตายตัว ด้วยระเบียบวิธีการทางสถิติ พร้อมทั้งมีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เพื่อหาลักษณะปัญหาในการแปลอันเกิดจากอิทธิพลของภาษาอังกฤษในบทแปลภาษาไทย ในระดับการแปลคำ การแปลโครงสร้าง และ การแปลสำนวนและวลีตายตัว ผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านโครงสร้าง มีดังต่อไปนี้

ปัญหาการแปลโครงสร้าง (structure) มี 2 ลักษณะคือ

1. นิสิตใช้โครงสร้างภาษาอังกฤษในบทแปลภาษาไทย เช่น

(6) Your visit is inconvenient for her.

การมาเยือนของคุณนำความไม่สะดวกมาแก่เธอ

2. นิสิตแปลผิดเนื่องจากไม่เข้าใจโครงสร้างประโยคจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ เช่น

(7) I have broken my leg.

*ฉันหักขาตัวเอง

*ฉันมีขาที่หัก

Pojprasat (2007) ได้ศึกษาลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ความถี่ของข้อผิดพลาดในการแปล พร้อมนำเสนอคำอธิบายถึงสาเหตุของข้อผิดพลาดดังกล่าวในงานวิจัยเรื่อง ‘An analysis of translation errors made by Mattayomsuksa 6 students’ จากการศึกษาครั้งนี้ พบลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ในประเด็นต่าง ๆ อันได้แก่ modifier, article, serial verb, tense, relative clause, passive voice, confusing word, preposition, phrasal verb, loanword และ participle

จากข้อมูลข้อผิดพลาดในการแปล participle ผู้แปลยังคงไม่เข้าใจ วัตถุประสงค์ในการใช้โครงสร้างนี้ที่ใช้เพื่ออธิบายคำนาม พบข้อผิดพลาดในการแปล present participle มากกว่า past participle เนื่องจากผู้แปลไม่เข้าใจความต่างของโครงสร้าง present participle กับ gerund ผู้แปลถ่ายทอด present participle เป็น gerund หรือเป็นคำกริยาหลักของประโยค นอกจากนี้ ผู้แปลวิเคราะห์บริบทเพื่อตีความหมายของ past participle จึงทำให้พบข้อผิดพลาดในการแปลน้อยกว่าเมื่อถ่ายทอดความหมายของ present participle ตัวอย่างการแปล participle ผิด เช่น

(8) Crossing the street, he was knocked down by a fast car.

*เขาถูกรถที่วิ่งเร็วชนที่ทางข้ามถนน

บทแปลที่ถูกต้องควรเป็น

เขาถูกรถที่วิ่งด้วยความเร็วชนขณะกำลังข้ามถนน

งานวิจัยทั้งหมดข้างต้นมีการศึกษาข้อผิดพลาดในการแปลใน 2 รูปแบบ คือ 1) การศึกษาหาความถี่ของข้อผิดพลาดในการแปลด้านโครงสร้างและไวยากรณ์ ประเด็นต่าง ๆ 2) การศึกษาเพื่อหาปัจจัยหรือสาเหตุที่ส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดในการแปล และลักษณะการแปลผิดหรือภาษาในฉบับแปลที่ไม่เป็นธรรมชาติ

งานวิจัยข้างต้นพิจารณาว่า บทแปลนั้นไม่เหมาะสมด้วยเหตุผลการใช้ภาษาที่ไม่เป็นธรรมชาติในฉบับแปล หรือการถ่ายทอดความหมายผิด แต่ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ว่า ฉบับแปลมีรูปแบบการใช้โครงสร้างอย่างไรจึงส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดในการแปล งานวิจัยโครงการนี้จึงเป็นการอธิบายความไม่เป็นธรรมชาติหรือข้อบกพร่องของฉบับแปลด้วยการแยกองค์ประกอบทางด้านโครงสร้างร่วมกับการทำหน้าที่ในการสื่อความหมายของโครงสร้างภาษาที่ปรากฏในฉบับแปล

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative) เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาที่จะวิเคราะห์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปลโครงสร้าง present participial phrases จากแบบทดสอบการแปลในโครงการวิจัยเรื่อง “ความเข้าใจโครงสร้างและไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่ส่งผลต่อการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยบูรพา” (Yaisomanang, 2020) ซึ่งเป็นการคัดเลือกประเด็นโครงสร้างและไวยากรณ์แบบเจาะจง

แบบทดสอบ

คำสั่ง: จงแปลประโยคภาษาอังกฤษต่อไปนี้ให้เป็นภาษาไทยโดยให้ความหมาย
เทียบเคียงกัน

1. Being unable to lend her any money, I could only give her
some advice.

2. Using this new method, we will probably get better results.
Give it a try.

3. Checking over her answers carefully, Patty handed in her
test just before time ran out.

4.3 การเลือกแหล่งข้อมูล

โครงการวิจัยนี้ใช้ข้อมูลจากแบบทดสอบการแปลในโครงการวิจัยข้างต้น
เพื่อแจกแจงลักษณะหรือรูปแบบข้อผิดพลาดในการแปล แหล่งข้อมูลที่น่ามาศึกษา
ครั้งนี้จึงเป็นข้อมูลที่รวบรวมจากตัวอย่างจำนวน 115 คนจากโครงการวิจัยดังกล่าว
และดำเนินการเก็บข้อมูลในตัวอย่างกลุ่มใหม่อีกจำนวน 115 คน ทั้งหมดเป็นนิสิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา ตัวอย่างทั้งหมดได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 22336159
การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย หรือรายวิชา 22436159 การแปลธุรกิจ
เบื้องต้น และเป็นไปตามเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัยเรื่อง
“ความเข้าใจโครงสร้างและไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่ส่งผลต่อการแปลภาษา
อังกฤษเป็นภาษาไทยของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยบูรพา”
(Yaisomanang, 2020)

4.4 การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาด

ผู้วิจัยได้รวบรวมบทแปลที่มีข้อผิดพลาดจากแบบทดสอบการแปล
ในประเด็นโครงสร้าง present participial phrases แบบทดสอบนี้ผ่านการ
ตรวจสอบความตรง (validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ผู้วิจัยนำผลการ
พิจารณาไปหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index) และ

ปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จนได้ค่าความตรงของเนื้อหา เท่ากับ 0.8 – 1 ในทุกข้อ พร้อมทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (reliability) ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือเท่ากับ 0.813 ส่วนเกณฑ์ การวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบหรือลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลนั้นจะอยู่บน พื้นฐานของลักษณะหรือธรรมชาติของโครงสร้าง present participial phrases ผู้วิจัยนำเกณฑ์การวัดผลหรือการให้คะแนนบทแปลในโครงการวิจัยแรกมาใช้เป็น กรอบในการวิเคราะห์หาลักษณะหรือรูปแบบข้อผิดพลาดในการแปลพร้อมปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ในเกณฑ์การวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลนั้น ผู้วิจัย พิจารณาประเด็นหลักในการแปลคือ ความเทียบเคียงด้านความหมายของต้นฉบับ และการใช้ภาษาที่เหมาะสมในฉบับแปล

4.5 การสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลมาสรุป พร้อมอภิปรายผล เพื่อชี้ให้เห็นรูปแบบหรือลักษณะข้อบกพร่องในการแปล อันเกิด จากโครงสร้าง present participial phrases ซึ่งส่งผลให้บทแปลไม่มีคุณภาพ และให้ข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งต่อไป

5. ผลการวิจัย

จากธรรมชาติของโครงสร้าง present participial phrases ที่ 1) ขึ้นต้น โครงสร้างด้วยคำกริยา รูป -ing 2) ไม่ปรากฏภาคประธาน แต่ผู้กระทำกริยา รูป -ing นี้ อ้างอิงถึงบุคคลเดียวกันกับภาคประธานในประโยคหลัก และ 3) มีความสัมพันธ์เชิงความหมายกับประโยคหลัก เมื่อวัดผลการแปลภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทย ผู้วิจัยจึงต้องพิจารณาวิธีการแปลที่ยังคงสื่อความสัมพันธ์ของ ทั้ง 2 ประโยคได้ พร้อมทั้งผู้แปลยังต้องมีความเข้าใจในนวนิยามวลีที่ทำหน้าที่ เป็นภาคประธานของแต่ละประโยคด้วย จากเงื่อนไขดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมา

เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลโครงสร้าง present participial phrases และพบลักษณะข้อผิดพลาดดังต่อไปนี้

5.1 การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย independent clauses

ลักษณะการแปลรูปแบบนี้เป็นการถ่ายทอดความหมายของโครงสร้าง present participial phrases ให้อยู่ในรูปของ independent clauses โดยไม่มีคำเชื่อมใด ๆ ปรากฏขึ้นต้นประโยค (clause) ผู้วิจัยพบลักษณะข้อผิดพลาดภายใต้ประเด็นนี้ใน 3 ลักษณะดังต่อไปนี้

1) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย independent clauses พร้อมการถ่ายทอดความหมาย main clauses

(9) Being unable to lend her any money, I could only give her some advice.

ฉันไม่สามารถให้เธอยืมเงินได้ ฉันสามารถให้ได้แต่คำแนะนำเท่านั้น

(10) Using this new method, we will probably get better results. Give it a try.

พวกเราใช้วิธีการใหม่นี้ พวกเราอาจจะได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าเดิม

ลองทำมันดู

แม้ผู้แปลจะถ่ายทอดข้อความจากทั้ง 2 หน่วยความคิด แต่ผู้แปลก็ไม่ได้แสดงความสัมพันธ์เชิงความหมายของทั้ง 2 หน่วยความคิดของต้นฉบับแต่อย่างไร เพราะไม่ปรากฏคำเชื่อมใด ๆ หรือไม่มีกลวิธีการแปลอื่นใดที่ทำให้เห็นว่าทั้ง 2 ประโยคนี้มีความเกี่ยวเนื่องกันทางด้านความหมาย ผู้แปลเพียงแต่ถ่ายทอดความหมายประจำคำหรือตามตัวอักษรของแต่ละหน่วยในโครงสร้าง present participial phrases ผู้แปลได้เติมภาคประธานให้กับโครงสร้าง present participial phrases ซึ่งเป็นประธานที่อ้างอิงถึงบุคคลเดียวกันที่ทำหน้าที่เป็นภาคประธานของอีกหน่วยความคิด สิ่งนี้แสดงว่าผู้แปลเข้าใจระเบียบว่าด้วยภาคประธานในโครงสร้างลดรูปนี้ เพียงแต่ไม่ได้เข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ จึงไม่ได้

ถ่ายทอดด้วยคำเชื่อมหน่วยความคิดจากทั้ง 2 ประโยค อรรถรสในการสื่อสารจึงไม่เทียบเคียงกับต้นฉบับ

2) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย independent clauses และไม่ถ่ายทอดความหมาย main clauses

(11) Checking over her answers carefully, Patty handed in her test just before time ran out.

a. แพตตีตรวจทานคำตอบของเธออย่างรอบคอบ []

b. แพตตีตรวจสอบคำตอบของเธออย่างระมัดระวัง []

ผู้แปลเพียงแต่ถ่ายทอดหน่วยต่าง ๆ ในโครงสร้าง present participial phrases ด้วยความหมายประจำคำ ให้ปรากฏเป็นโครงสร้างประโยค (independent clauses) ในฉบับแปล โดยนำภาคประธานมาจาก main clauses ในต้นฉบับ ไม่มีการถ่ายทอดความหมายของประโยคหลัก จึงไม่ปรากฏคำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์เชิงความหมาย ข้อผิดพลาดนี้ช่วยยืนยันได้ว่า ผู้แปลอาจเข้าใจระเบียบว่าด้วยเรื่องบทบาททางไวยากรณ์ของหน่วยนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นภาคประธานในการสื่อความหมายของโครงสร้างนี้ แต่ด้วยไม่ได้แปลทั้ง 2 หน่วยความคิดจึงไม่ปรากฏคำเชื่อมใด ๆ สารจึงไม่ครบถ้วนตามต้นฉบับ

3) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย independent clauses พร้อมภาคประธานที่อ้างอิงถึงบุคคลต่างกันในหน่วยความคิดทั้ง 2 หน่วย

(12) Using this new method, we will probably get better results. Give it a try.

คุณใช้วิธีการใหม่นี้ พวกเราอาจจะได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น คุณลองดูสิ

(13) Checking over her answers carefully, Patty handed in her test just before time ran out.

ครูตรวจข้อสอบของเธออย่างระมัดระวัง แพตตีรีบมือกับข้อสอบของเธอได้ก่อนหมดเวลา

ผู้แปลได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้าง present participial phrases ให้เป็นประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องทางด้านความหมายและโครงสร้าง คือ สามารถปรากฏโดยลำพังได้โดยเติมโครงสร้างนามวลีเข้าไปเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นภาคประธาน แต่ภาคประธานที่เติมนี้ไม่ได้อ้างอิงถึงภาคประธานที่ปรากฏในอีกหน่วยความคตินั้นหมายความว่าประธานในฉบับแปลไม่ได้มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างและความหมายดังระเบียบของภาษาอังกฤษต้นฉบับ

ในตัวอย่าง (12) ผู้แปลเติมภาคประธาน *คุณ* ซึ่งไม่ได้อ้างอิงถึง *พวกเรา* อาจด้วยเหตุผลว่าในบริบท ผู้แปลถ่ายทอด Give it a try. ว่า *คุณลองดูสิ* ซึ่งเป็นประโยคคำสั่งหรือแนะนำบุคคลที่ผู้พูดแนะนำให้ลองทำวิธีการใหม่นี้จึงหมายถึง *คุณ* ดังนั้นผู้แปลจึงอาจวิเคราะห์ว่าอาจเป็นไปได้หากจะสื่อความหมายของโครงสร้าง present participial phrases โดยการเติมหน่วยนามวลีว่า *คุณ* ดังปรากฏว่า *คุณใช้วิธีการใหม่นี้* ซึ่งฟังดูอาจมีเหตุผล เพราะบุคคลที่จะใช้วิธีการใหม่นี้ก็คือบุคคลที่ผู้พูดแนะนำให้ลองทำดู ('การลองทำดู' หมายถึงการใช้วิธีการใหม่นี้) แต่เมื่อพิจารณาระเบียบโครงสร้างต้นฉบับแล้ว เหตุผลไม่เป็นเช่นนั้น บุคคลที่จะ ใช้วิธีการใหม่นี้ คือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นประธานของหน่วยความคิดถัดไป ซึ่งก็คือ *พวกเรา* ดังนั้นภาคประธานซึ่งลดรูปในประโยคคำสั่ง Give it a try. ก็อาจหมายรวมถึง *พวกเรา* ก็ได้ เป็นประโยคคำสั่งที่มีนัยความหมายของการแนะนำให้บุคคลอื่นลองทำซึ่งกลุ่มบุคคลอื่นนี้หมายถึง *พวกเรา* ซึ่งรวมความถึงผู้พูดด้วย

ส่วนคำแปลตัวอย่าง (13) นั้น ผู้แปลเติมภาคประธาน *ครู* ซึ่งไม่ได้อ้างอิงถึง *แพทย์* อาจด้วยพิจารณาจากบริบทว่า บุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อสอบคือครู เพราะเห็นว่าเป็นบริบทของการทำข้อสอบและมีกรอบกำหนดเรื่องเวลา สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้แปลอาจไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ว่า checking เพราะ *การตรวจ* ของภาคประธานทั้ง 2 มีนัยความหมายแตกต่างกัน ครูตรวจข้อสอบเพื่อให้คะแนน ส่วนแพทย์ซึ่งเป็นผู้เรียนตรวจข้อสอบเพื่อเป็นการตรวจทานก่อนส่งคำตอบ ดังนั้นคำว่า checking นี้ ผู้แปลจึงถ่ายทอดความหมายประจำคำว่าเป็น

การตรวจสอบ ซึ่งคำนี้ภาษาไทยอาจสื่อความถึงการตรวจสอบเพื่อให้คะแนน และตรวจทานข้อสอบเพื่อดูความเรียบร้อย เมื่อพิจารณาว่าเป็นบริบทในการทำข้อสอบ ผู้แปลจึงมองว่าเป็นการตรวจข้อสอบที่กระทำเพื่อให้คะแนนและ ผู้กระทำหน้าที่นี้คือครู ในที่สุดจึงถ่ายทอดความหมายว่า *ครู* ซึ่งไม่ถูกต้องตาม ต้นฉบับ ถือเป็นการบิดเบือนสารของต้นฉบับและเป็นลักษณะการแปลที่ไม่เหมาะสม

5.2 การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย adverbial clauses

1) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย adverbial clauses พร้อมภาคประธานที่อ้างอิงถึงบุคคลต่างกันในหน่วยความคิดทั้ง 2 หน่วย

ในลักษณะการแปลในประเด็นนี้ ผู้แปลจะถ่ายทอดความหมายของ โครงสร้าง present participial phrases ให้อยู่ในรูปของโครงสร้าง adverbial clauses และมีการถ่ายทอดคำเชื่อมความหมายของทั้ง 2 หน่วยความคิด ในต้นฉบับ แต่อาจมีข้อบกพร่องบางประการในการถ่ายทอดความหมาย ดังเช่น

(14) Being unable to lend her any money, I could only give her some advice.

เพราะใคร ๆ ก็ไม่สามารถให้เธอหยิบยืมเงินได้ ฉันก็เลยให้ได้แค่ คำแนะนำแก่เธอ

(15) Using this new method, we will probably get better results. Give it a try.

หากบริษัทใช้วิธีการอันใหม่นี้ เราก็อาจได้รับผลตอบแทนที่ดีขึ้น ลองดูซิ

ผู้แปลเข้าใจการสื่อความหมายของโครงสร้าง present participial phrases ว่ามีความสัมพันธ์ทางด้านความหมายของหน่วยความคิดทั้ง 2 หน่วย โดย การเลือกใช้คำเชื่อมว่า *เพราะ* ในตัวอย่าง (14) เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุและ

ผล และในตัวอย่าง (15) ใช้คำว่า *หาก* เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชิงเงื่อนไข ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่อาจวิเคราะห์ได้จากบริบท ทำให้โครงสร้างนี้เป็น adverb clauses แต่ผู้แปลกลับไม่เข้าใจเรื่องภาคประธานที่หน่วยนามวลีนั้นจะต้องอ้างอิงถึงหน่วยหรือบุคคลเดียวกัน ผู้แปลได้เลือกใช้นามวลีที่ต่างกันในทุก 2 ประโยค ข้อผิดพลาดจึงไม่ได้เกี่ยวข้องกับการสื่อความหมายแฝงในโครงสร้าง แต่เป็นความไม่เข้าใจเรื่องหน่วยหรือภาคประธานในหน่วยความคิดทั้ง 2 หน่วย

2) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย adverbial clauses พร้อมภาคประธานที่อ้างอิงถึงบุคคลเดียวกันในหน่วยความคิดทั้ง 2 หน่วย

(16) Using this new method, we will probably get better results. Give it a try.

ถึงเราจะใช้วิธีการใหม่นี้แล้ว แต่เราก็อาจจะได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นแล้ว

ลองดูไหม

ผู้แปลเติมหน่วยคำหรือถ้อยคำอื่นใดก็ตามเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของทั้ง 2 หน่วยความคิด แสดงให้เห็นว่า ผู้แปลเข้าใจการสื่อความหมายของโครงสร้างนี้ แต่ก็พบข้อผิดพลาดบางประการที่ทำให้ความเชื่อมโยงทางความหมายของข้อความทั้ง 2 ไม่ตรงตามต้นฉบับ จากตัวอย่างข้างต้น ผู้แปลได้ใช้ *ถึง...แต่...ก็* เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชิงความหมายของทั้ง 2 หน่วยความคิด บรรจบ พันธุเมธา (Bandhumedha, 2006, p. 155) กล่าวว่า *ถึง...ก็* เป็นคำสันธานทำหน้าที่ “เชื่อมความที่ขัดแย้งกันไปคนละทาง” การแปลด้วยการแสดงความขัดแย้งประกอบถ้อยคำดังปรากฏในฉบับแปลจึงให้สารที่ไม่สมเหตุสมผลและไม่เป็นตามต้นฉบับ โครงสร้าง present participial phrases ในต้นฉบับนั้นสื่อความหมายของเงื่อนไข กล่าวคือหากมีการใช้วิธีการใหม่นี้ ผลลัพธ์ที่ดีอาจจะดีขึ้น เราไม่อาจวิเคราะห์ว่าเป็นความขัดแย้งได้ เพราะการถ่ายทอดความหมายว่า *ถึงเราจะใช้วิธีการใหม่นี้แล้ว* ความหมายไม่สอดคล้องกับบริบทที่ผู้พูดต้องการชักจูงให้ลองใช้วิธีการใหม่ ความหมายของบทแปลตีความได้ว่า ได้มีการใช้วิธีการใหม่เป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่

จากบริบท ถ้อยคำว่า Give it a try. ลองดูใหม่ ทำให้ผู้รับสารรับรู้ว่ายังไม่ได้มีการใช้วิธีการใหม่แต่อย่างใด เป็นการเชื้อเชิญ ความหมายจึงไม่ตรงกับความมุ่งหวังของต้นฉบับที่แสดงเจตนาไว้ว่า หากได้ใช้วิธีการใหม่นี้ อาจมีผลลัพธ์ที่ดีขึ้นก็เป็นได้ สารของฉบับแปลจึงไม่เทียบเคียงสารของต้นฉบับ

5.3 การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย adjective clauses

(17) Being unable to lend her any money, I could only give her some advice.

ซึ่งไม่สามารถให้เงินเธอได้ ฉันให้คำแนะนำเธออย่างเดียวนั่น

(18) Using this new method, we will probably get better results. Give it a try.

ซึ่งใช้วิธีการใหม่ ๆ เราก็คงจะได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น แคลองทำ

ผู้แปลได้ถ่ายทอดความหมายของโครงสร้าง present participial phrases ให้อยู่ในรูปโครงสร้าง adjective clauses ที่ทำหน้าที่ขยายหน่วยคำนามหรือคำสรรพนาม คือประกอบคำนามหรือคำสรรพนามโดยมีคำเชื่อมประเภท relative pronouns ในภาษาไทย เช่น *ที่ ซึ่ง อัน ผู้* เพื่อให้ข้อมูลแก่คำนามหรือสรรพนามนั้น ในภาษาไทยคำเชื่อมเหล่านี้ต้องเกิดร่วมกับคำนามหรือคำสรรพนาม คือต้องปรากฏหลังคำนามหรือคำสรรพนามที่ขยาย แต่จากต้นฉบับ โครงสร้างนี้ไม่ได้ทำหน้าที่ประกอบคำนามหรือคำสรรพนาม และไม่ปรากฏหน่วยคำนามหรือคำสรรพนามที่สามารถเกิดร่วมกับโครงสร้าง adjective clauses สารในฉบับแปลจึงเกิดจากการวิเคราะห์โครงสร้างที่ไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ เป็นไปได้ที่ผู้แปลวิเคราะห์หน้าที่ของโครงสร้าง present participial phrases ว่าทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย ดังตัวอย่างที่ผู้วิจัยยกขึ้นมาประกอบว่า a sleeping child ซึ่ง sleeping อยู่ในรูป present participle ทำหน้าที่ประกอบคำนาม หมายถึง *เด็กที่กำลังหลับ* หรือแม้แต่โครงสร้าง relative clauses ที่มีการลดรูป เช่น those students studying for the exam ซึ่งหมายถึง *นักเรียนเหล่านั้นที่อ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ*

อาจด้วยเหตุนี้ ผู้แปลจึงถ่ายทอดความหมายให้อยู่ในโครงสร้าง adjective clauses ซึ่งเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างที่ผิด แต่หากผู้แปลเข้าใจโครงสร้างประเภทนี้ย่อมจะพิจารณาได้ว่า ไม่มีหน่วยคำนามหรือคำสรรพนามที่ต้องการส่วนขยายใดๆ และ adjective clauses ไม่สามารถปรากฏได้โดยลำพัง สิ่งนี้จึงสะท้อนความไม่เข้าใจในเรื่องโครงสร้างของผู้แปลได้ สารในฉบับแปลจึงไม่ตรงกับสารของต้นฉบับ

5.4 การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย noun phrases

จากข้อมูล ผู้วิจัยพบกลวิธีการแปลที่ผู้แปลถ่ายทอดโครงสร้าง present participial phrases ให้เป็น noun phrases ซึ่งไม่สามารถสื่อความหมายของโครงสร้าง present participial phrases ได้ตรงตามต้นฉบับ จึงถือเป็นลักษณะข้อผิดพลาดที่พึงหลีกเลี่ยง ดังต่อไปนี้

1) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย noun phrases ที่ทำหน้าที่เป็นภาคประธาน

(19) Using this new method, we will probably get better results. Give it a try.

การใช้วิธีใหม่ ๆ นี้จะทำให้พวกเราได้รับผลลัพธ์ที่ดีกว่า ลองทำดูซิ

(20) Checking over her answers carefully, Patty handed in her test just before time ran out.

การตรวจสอบคำตอบของเธอย่างระมัดระวังทำให้แพตตีส่งข้อสอบก่อนที่เวลาจะหมด

ผู้แปลวิเคราะห์ว่ารูปของคำกริยา -ing นั้นเป็น gerund หากใช้โครงสร้าง present participial phrases จึงถ่ายทอดด้วยความหมายประจำคำของคำกริยาและใส่หน่วยคำว่า *การ* เพื่อให้ได้โครงสร้าง noun phrases และทำหน้าที่เป็นภาคประธานของประโยค และให้คำกริยา *ทำให้* เป็นคำกริยาหลักของประโยค ด้วยอาจเห็นว่ารูปโครงสร้าง present participial phrases ในต้นฉบับนั้นต่างเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ที่ตามมา คือได้รับผลลัพธ์ที่ดีขึ้นในตัวอย่าง (19) และแพตตี

สามารถส่งข้อสอบได้ก่อนเวลาในตัวอย่าง (20) แต่หากพิจารณาการสื่อความหมายของโครงสร้าง present participial phrases ในแต่ละข้อแล้ว ผู้แปลไม่ได้เก็บความหมายแฝงที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยความคิดทั้ง 2 หน่วย แต่ผู้แปลมุ่งสรุปความ แล้วถ่ายทอดในฉบับแปล ทำให้อรรถรสหรือนัยแฝงไม่เทียบเท่ากับต้นฉบับ

2) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย noun phrases ที่ไม่สามารถระบุหน้าที่ได้

(21) Being unable to lend her any money, I could only give her some advice.

การไม่สามารถให้เงินเธอยืมได้ ฉันสามารถให้คำแนะนำได้อย่างเดียว

(22) Checking over her answers carefully, Patty handed in her test just before time ran out.

การตรวจคำตอบของเธออย่างระมัดระวัง แพตตีส่งข้อสอบของเธอ ก่อนที่เวลาจะหมด

ตัวอย่างข้างต้นถือเป็นลักษณะการแปลที่ผิดพลาดคล้ายกับข้อ 1) คือผู้แปลถ่ายทอดให้โครงสร้าง present participial phrases เป็น noun phrases ด้วยการใส่หน่วยคำว่า *การ* ในภาษาไทย อาจด้วยผู้แปลวิเคราะห์ว่าเป็น gerund แต่ทั้งนี้ ผู้แปลไม่ได้เติมหน่วยคำที่ทำหน้าที่เป็นภาคแสดงได้ โครงสร้างที่ได้ในฉบับแปลจึงไม่ได้เป็นประโยค และเราไม่อาจจะระบุได้ชัดเจนว่า noun phrases ที่ปรากฏในฉบับแปลนี้ทำหน้าที่ใดในโครงสร้าง เพราะไม่ได้แสดงความสัมพันธ์ทางด้านความหมายกับข้อความที่ตามมาในรูปแบบใดทั้งสิ้น เป็นเพียงการแปลโครงสร้าง present participial phrases ตามตัวอักษรและปรากฏตำแหน่งตามต้นฉบับ ดังนั้นจึงไม่สามารถถ่ายโอนความหมายของโครงสร้าง present participial phrases ในต้นฉบับได้สมบูรณ์ หรือหากวิเคราะห์ว่าหน่วยนามวลีนี้อยู่ในตำแหน่งที่เป็นหัวข้อหรือประเด็นในการสื่อสาร (topic) ก็ย่อมหมายความว่า หากวิเคราะห์

ด้วยวิธีการทางไวยากรณ์ Generative Grammar หน่วยนามวลีดังที่ปรากฏในฉบับแปลนี้ก่อนที่จะปรากฏอยู่ตำแหน่งต้นประโยคได้จะต้องผ่านกระบวนการย้ายตำแหน่ง (movement operation) หรือย้ายไปตำแหน่งหน้าเพื่อเป็นหัวข้อหรือประเด็นที่เน้นย้ำ (topicalization) และหากเป็นเช่นนั้นจริง ถ้อยคำในฉบับแปลซึ่งเป็นนามวลีนี้จะต้องมีตำแหน่งที่ตั้งก่อนการย้าย (base generation) แต่เมื่อวิเคราะห์หาตำแหน่งดังกล่าวแล้ว เราไม่อาจพบได้ในโครงสร้างต้นฉบับ ดังนั้นการปรากฏรปนามวลีในฉบับแปลนี้จึงเป็นปฏิบัติการทางไวยากรณ์ (syntactic operation) ด้วยการเติมหน่วยคำ (insertion) ทำให้เกิดจากกระบวนการย้ายหน่วยคำใด ๆ ทั้งสิ้น และการเติมหน่วยนามวลีนี้ก็ไม่ได้แสดงความสัมพันธ์ใด ๆ ทั้งสิ้นกับหน่วยความคิดที่ตามมา จึงไม่สื่อความหมายใด เพราะไม่สามารถวิเคราะห์หาหน้าที่ของนามวลีเหล่านี้ในฉบับแปลได้ นอกจากจะไม่สื่อความหมายแล้ว ยังทำให้ภาษาฉบับแปลไม่เป็นธรรมชาติ

5.5 การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย adverbial phrases

(23) Being unable to lend her any money, I could only give her some advice.

เพื่อการยืมเงินของเธอ ฉันให้คำแนะนำแก่เธอ

(24) Checking over her answers carefully, Patty handed in her test just before time ran out.

จากการตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบอย่างระมัดระวัง แพตตีได้ทำการส่งข้อสอบก่อนที่เวลาจะหมด

ผู้แปลวิเคราะห์ว่าโครงสร้าง present participial phrases ในต้นฉบับทำหน้าที่เป็นส่วนขยายความของประโยคในลักษณะการให้ข้อมูลเพิ่มเติม เช่น บอกจุดมุ่งหมาย ดังตัวอย่าง (23) และบอกสาเหตุดังตัวอย่าง (24) (เราอาจพิจารณาจากการที่ผู้แปลให้หน่วยคำ *เลย* จึง ในประโยคหลัก) ผู้แปลจึงถ่ายทอดความหมายของโครงสร้าง present participial phrases ให้อยู่ในรูป

prepositional phrases ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายภาคแสดงในประโยคหลัก จึงทำหน้าที่เป็น adverbial phrases ความหมายที่ได้จากการวิเคราะห์ดังกล่าว ไม่ใช่หน้าที่หรือวิธีแสดงความสัมพันธ์เชิงความหมายของโครงสร้าง present participial phrases กับหน่วยความคิดที่ตามมาตั้งแต่ต้นฉบับ เป็นการวิเคราะห์การสื่อความหมายผิดพลาดที่ สารที่ได้ในฉบับแปลจึงฟังดูไม่เป็นธรรมชาติ หรือไม่สมเหตุสมผล

5.6 การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ด้วย verb phrases

(25) Using this new method, we will probably get better results. Give it a try.

กำลังใช้วิธีการใหม่ พวกเราจะได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น ลองดูค่ะ

(26) Checking over her answers carefully, Patty handed in her test just before time ran out.

กำลังเช็คคำตอบอย่างระมัดระวัง แพตตีประกาศในการทดสอบ ก่อนเวลาหมด

ผู้แปลถ่ายทอดความหมายของโครงสร้าง present participial phrases ให้อยู่ในรูปของ verb phrases ที่มีตัวบ่งชี้กาลลักษณะ (aspectual markers) กำลัง ซึ่งบ่งบอกถึงเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ด้วยเข้าใจว่ารูปของคำกริยา -ing นั้นเป็นโครงสร้างที่แสดงถึงเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินการอยู่ซึ่งเป็น progressive aspect จึงเป็นการตีความผิด การแปลนี้จึงสะท้อนว่า ผู้แปลไม่เข้าใจการสื่อความหมายแฝงของโครงสร้าง present participial phrases และได้ตระหนักถึง progressive aspect นอกจากการตีความผิดในกรณีดังกล่าว ภาษาที่ไต่ยังไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรมชาติในภาษาไทย ความผิดพลาดในการแปลประเด็นนี้จึงเกี่ยวข้องกับความไม่เข้าใจโครงสร้าง present participial phrases รวมถึง progressive aspect และการใช้ภาษาไทย

5.7 คำแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยความคิดที่ปรากฏผิวด้านจากต้นฉบับ

ในตัวอย่างต่อไปนี้ ผู้แปลเลือกใช้คำเชื่อม ถ้อยคำ หรือหน่วยคำที่แสดงความสัมพันธ์เชิงความหมายของทั้ง 2 หน่วยความคิดได้ถูกต้อง แต่คำเหล่านี้กลับปรากฏผิวด้าน คือปรากฏนำหน่วยความคิดที่ผิดแผกจากต้นฉบับ ทำให้ความหมายไม่สมเหตุสมผล ดังเช่น

(27) Being unable to lend her any money, I could only give her some advice.

ฉันไม่สามารถให้เธอยืมเงินได้ เพราะให้ได้แต่คำแนะนำ

(28) Checking over her answers carefully, Patty handed in her test just before time ran out.

แพตตีทำข้อสอบเสร็จก่อนเวลา เธอเลยเริ่มตรวจทานคำตอบในข้อสอบของเธออย่างระมัดระวัง

ผู้แปลได้เลือกใช้หน่วยคำที่สื่อความสัมพันธ์ของทั้ง 2 หน่วยความคิดได้ถูกต้อง เมื่อพิจารณาตามความหมายของต้นฉบับเท่านั้น แต่หากพิจารณาในการแปลหน่วยอื่น ๆ ในประโยค การใช้คำเชื่อมหน่วยคำดังกล่าวในตัวอย่างอาจฟังดูไม่เป็นธรรมชาติ จากคำแปล ตัวอย่าง (27) ผู้แปลเลือกใช้ถ้อยคำว่า *เพราะ* ด้วยเหตุว่า ต้นฉบับสื่อความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่ถูกต้อง แต่เมื่อผู้แปลนำเอาหน่วยคำว่า *เพราะ* มาวางไว้ในตำแหน่งดังกล่าว *เพราะ* ให้ได้แต่คำแนะนำ ในตัวอย่าง (27) ข้อความ *ให้ได้แต่คำแนะนำ* นี้จึงทำหน้าที่เป็นต้นเหตุที่ทำให้ผู้พูดไม่สามารถให้เงินแก่ผู้หญิงคนนั้นยืมได้ ซึ่งตรงข้ามจากความสัมพันธ์ของหน่วยความคิดทั้ง 2 หน่วยในต้นฉบับ เพราะต้นฉบับต้องการสื่อว่า ต้นเหตุคือผู้พูดไม่สามารถให้ผู้หญิงคนนั้นยืมเงินได้ ผลลัพธ์คือผู้พูดจึงให้ได้เฉพาะคำแนะนำ

ส่วนในตัวอย่าง (28) นั้น โครงสร้าง present participial phrases สามารถสื่อเนื้อหาของความเป็นเหตุเป็นผลได้ ดังที่สามารถถ่ายทอดความหมายได้ว่า *เพราะ/ เนื่องจาก* แพตตีตรวจทานข้อสอบอย่างรอบคอบ เธอจึงส่งข้อสอบได้ทัน

ก่อนหมดเวลาพอดี จากคำแปลดังกล่าวนี้ แพ้ตติ์ตรวจทานข้อสอบอย่างรอบคอบ เป็นสาเหตุทำให้เกิดผลลัพธ์คือ เธอจึงส่งข้อสอบได้ทันก่อนหมดเวลาพอดี แต่คำแปลนั้นกลับสื่อความหมายตรงข้าม การใช้หน่วยคำ *เลย* ทำให้ข้อความที่ตามมานั้นกลายเป็นผลลัพธ์ซึ่งเป็นการสื่อความหมายผิดเพี้ยนจากต้นฉบับ

จากผลการวิจัยข้างต้น ข้อผิดพลาดอาจไม่ได้เกิดจากโครงสร้างภาษาต้นฉบับ (ซึ่งช่วยในการจับสารต้นฉบับ) เท่านั้น แต่ความสามารถในภาษาฉบับแปลก็มีผลต่อคุณภาพบทแปลเช่นกัน (เพราะช่วยในการถ่ายทอดสาร) พิจารณาได้จากบทแปลที่ไม่สื่อความหมาย หรือไม่เป็นธรรมชาติ แม้ผู้แปลจะถ่ายทอดความหมายประจำคำของต้นฉบับถูกต้องก็ตาม เพราะผู้แปลยังไม่ได้เรียบเรียงสารให้อยู่ภายใต้ระเบียบของภาษาฉบับแปล หากผู้แปลเข้าใจโครงสร้างภาษาฉบับแปลจะทำให้เรียบเรียงสารได้ถูกระเบียบ ส่งผลให้ภาษาเป็นธรรมชาติและสมเหตุสมผล ผู้แปลจึงต้องมีความสามารถเชิงโครงสร้างภาษาทั้ง 2 ร่วมกัน

6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ข้อผิดพลาดในการแปลโครงสร้าง present participial phrases พบทั้งหมด 7 รูปแบบและสามารถจัดหมวดหมู่ตามการแจกแจงโครงสร้างภาษาในฉบับแปลได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้คือ

1) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ในระดับประโยค (clause) ได้แก่ การถ่ายทอดด้วย independent clauses, adverbial clauses และ adjective clauses

2) การถ่ายทอดความหมาย present participial phrases ในระดับวลี ได้แก่ การถ่ายทอดด้วย noun phrases, adverbial phrases และ verb phrases

3) การปรากฏคำแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยความคิดผิดตำแหน่ง
ลักษณะข้อผิดพลาดที่พบในงานวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Pojprasat (2007) กล่าวคือ ผู้แปลไม่เข้าใจระเบียบการใช้โครงสร้าง present participle phrases เพื่อขยายความคำนาม ผู้แปลไม่อาจแยกความต่างของ

โครงสร้าง present participle phrases กับ gerund ได้ จึงถ่ายทอด present participle phrases เป็น gerund หรือเป็นคำกริยาหลักของประโยค พร้อมทั้งสนับสนุนผลการวิจัยของ ณัฐมา พงศ์ไพโรจน์ และ ปริมา มัลลิกะมาส (Pongpairoj & Mallikamas, 2004) ที่กล่าวว่า นิสิตแปลผิดเนื่องจากไม่เข้าใจโครงสร้างประโยคจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ และภาษาฉบับแปลไม่เป็นธรรมชาติ

แต่ประเด็นเพิ่มเติมไปจากงานวิจัยดังกล่าวก็คือว่า ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เราสามารถใช้หลักการวิเคราะห์โครงสร้างเพื่ออธิบายลักษณะหรือรูปแบบของข้อผิดพลาดในการแปลได้ ซึ่งจะทำให้ผู้แปลมีแนวทางในการพัฒนาบทแปลให้มีคุณภาพต่อไป เพราะการอธิบายเพียงว่า สาเหตุหลักของข้อผิดพลาดเกิดจากผู้แปลไม่เข้าใจโครงสร้างภาษาอังกฤษนั้นอาจไม่เพียงพอ แม้จะมีประโยชน์ในฐานะที่เป็นมูลเหตุเบื้องต้นที่ทำให้เราเข้าใจข้อผิดพลาดในการแปลได้ แต่ในงานวิจัยนี้จะแสดงให้เห็นต่อเนื่องไปว่า การที่ผู้แปลไม่เข้าใจโครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษนั้นส่งผลให้โครงสร้างภาษาฉบับแปลมีรูปแบบหรือลักษณะเช่นไรจากการแจกแจงโครงสร้างภาษาในฉบับแปล และการแจกแจงลักษณะดังกล่าวนี้ก็จะทำให้ผู้เรียนมีแนวทางในการเรียนรู้ ปรับปรุงบทแปลที่มีความชัดเจน และสามารถใช้หลักวิชาการนำมาอ้างอิงได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น และจากการสังเกตเมื่อได้สอนรายวิชาการแปล ผู้วิจัยมักจะพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เมื่อต้องแปลโครงสร้างที่มีความหมายสอดแทรกอยู่ คือโครงสร้างให้นัยความหมายอื่นใดนอกเหนือความหมายจากรูปคำ ผู้เรียนก็มักจะถ่ายทอดความหมายผิด สิ่งนี้แสดงให้เห็นความไม่เข้าใจโครงสร้างภาษาอย่างชัดเจน ดังนั้น ผลการศึกษาในครั้งนี้จึงช่วยยืนยันในสิ่งที่ผู้วิจัยสังเกตเห็นมา และการเข้าใจลักษณะหรือรูปแบบข้อผิดพลาดในการแปลดังนำเสนอในงานวิจัยนี้จึงจะช่วยให้ผู้สอนรายวิชาการแปลหรือศาสตร์อื่นใดที่เกี่ยวข้องสามารถเน้นย้ำลักษณะข้อผิดพลาดที่มักเกิดขึ้นได้ อันจะเป็นการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ในวิธีการแก้ไขข้อผิดพลาดในการแปลได้อีกวิธีหนึ่ง

ลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลตามการแจกแจงโครงสร้างภาษาในฉบับแปลในงานวิจัยนี้ส่งผลต่อความไม่เที่ยบเคียงกับสารต้นฉบับ แท้จริงแล้วโครงสร้าง

ฉบับแปลที่ปรากฏไม่ได้เป็นปัจจัยเอื้อต่อการแปลผิด กล่าวคือผู้วิจัยไม่ได้ใช้ประเภทโครงสร้างของฉบับแปลเป็นเงื่อนไขในการพิจารณาความถูกต้องของบทแปล หากแต่พิจารณาคุณค่างานแปลด้วยความหมายที่ถูกต้อง ครบถ้วน และสื่อสารตามต้นฉบับ หมายความว่า สารของต้นฉบับจะปรากฏในโครงสร้างใดของฉบับแปลไม่ใช่สิ่งสำคัญ สิ่งสำคัญที่ผู้แปลต้องคำนึงถึงคือความเทียบเคียงของสารต้นฉบับ และสารของต้นฉบับที่ผู้แปลถอดออกจากภาษา (word) และโครงสร้างต้นฉบับนั้นต้องอยู่ในรูปภาษาและโครงสร้างของฉบับแปลที่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้รับสารในฉบับแปลเข้าใจสารได้ สิ่งนี้แท้จริงคือบทบาทของโครงสร้างในการแปลที่งานวิจัยเรื่องนี้ต้องการสื่อ

ระเบียบวิธีการวิจัยและแนวการวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลในงานวิจัยนี้อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ว่า โครงสร้างกำหนดความหมายและความหมายอาจไม่ได้ปรากฏอยู่ในรูปคำเสมอไป หน้าที่ของผู้แปลคือการถ่ายทอดสารหรือความหมายของต้นฉบับทุกประเภทให้ถูกต้องและครบถ้วน โครงสร้างในบริบทของการแปลจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญ กล่าวคือ ผู้เขียนต้นฉบับมีสารหรือความหมายที่ต้องการสื่อออกไป สารนี้จึงต้องอยู่ในโครงสร้างของภาษาต้นฉบับ เพื่อให้โครงสร้างเป็นเครื่องมือบันทึกสารหรือความหมายนี้ไว้ ณ ขั้นตอนนี้สารหรือความหมายจะอยู่ในรูปภาษาที่ถูกจัดเก็บภายใต้โครงสร้างของภาษาต้นฉบับ ในความหมายนี้เราอาจถือว่าสารหรือความหมายเป็นตัวกำหนดรูป (คือโครงสร้าง) ที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการให้เป็นไป (คือ ผู้เขียนต้นฉบับต้องการสื่อความหมายนี้จึงต้องใช้โครงสร้างนี้) หลังจากนั้น เมื่อมีความจำเป็นต้องสื่อสารหรือความหมายนี้ให้ผู้อื่นได้รับรู้ ผู้แปลจะเข้ามามีบทบาท โดยการเรียนรู้รูปภาษาและโครงสร้างเหล่านี้ที่เป็นภาษาบรรจุความหมายไว้ เมื่อผู้แปลเจอรูปแบบโครงสร้างนี้ ผู้แปลก็จะเข้าใจสารหากมีความรู้ภาษาต้นฉบับ ลักษณะนี้หมายความว่าโครงสร้างเป็นตัวกำหนดความหมายให้ผู้แปลได้สกัดออกจากภาษาต้นฉบับ (คือ ผู้แปลเห็นโครงสร้างนี้จึงรู้ว่าสื่อความหมายนี้) ผู้แปลจะทำหน้าที่สกัดสารของต้นฉบับออกมา แล้วแปรสารนั้นให้อยู่ในโครงสร้างของภาษาฉบับแปล เพื่อให้

ผู้อ่านฉบับแปลได้รับสารอันเดียวกันกับต้นฉบับต่อไป โครงสร้างจึงมีผลต่อความหมายและการแปล สิ่งนี้เป็นแนวความคิดหลักในงานวิจัยนี้

นักวิชาการ เช่น สัณณวี สายบัว (Saibua, 1997) และ วรนาถ วิลลเฉลา (Wimonchalao, 2000) ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าลักษณะงานแปลที่ดีต้องมีความเทียบเคียงกับสารต้นฉบับเป็นเป้าหมาย และ สุพรรณิ ปิ่นมณี (Pinmanee, 2005) กล่าวว่า บทแปลที่ดีต้องพิจารณาเกณฑ์ด้านลีลาภาษา วิธีสื่อสาร และพลังของต้นฉบับที่ถ่ายทอดในฉบับแปล พร้อมทั้งนี้ ดวงตา สุปล (Suphon, 2002) ได้กล่าวถึงลักษณะภาษาที่ดีในงานแปล อันได้แก่ ภาษาในฉบับแปลต้องมีความชัดเจน กระชับ มีความเหมาะสมในแง่ของลีลาการเขียน บทแปลควรใช้ภาษาที่เรียบง่ายและสอดคล้องกับความคิดที่ชัดเจน และเป็นไปตามต้นฉบับ และ มีความสมเหตุสมผล ลักษณะเหล่านี้ล้วนใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพงานแปลได้ และจะปรากฏขึ้นได้ในงานแปลด้วยความสามารถเชิงภาษาของผู้แปลที่ผู้แปลต้องมีความรู้ด้านโครงสร้าง (และไวยากรณ์) ในระดับที่สามารถวิเคราะห์ความหมายที่สอดคล้องในโครงสร้างต่าง ๆ ได้ เพราะความหมายอาจไม่ได้ปรากฏตามตัวอักษรดังที่ได้กล่าวแล้ว ความรู้เหล่านี้สามารถเรียนรู้ได้ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องเช่น หลักภาษา การเขียน การอ่าน ฯลฯ และเพิ่มพูนแนวทางการประยุกต์ใช้ในวิชาการแปลร่วมกับฝึกฝนและสั่งสมประสบการณ์ต่อไปเพื่อให้เกิดความชำนาญ เพราะหากขาดความรู้ดังกล่าวแล้ว ก็จะเกิดข้อผิดพลาดดังปรากฏในงานวิจัย

มูลเหตุหลักของข้อผิดพลาดทั้ง 7 รูปแบบก็อาจเกิดจากความไม่สันทัดในโครงสร้างภาษาต้นฉบับ ผู้แปลจึงจับสารต้นฉบับไม่ได้ ความหมายจึงผิดจากต้นฉบับ และขาดความรู้ในภาษาฉบับแปลด้านโครงสร้าง จึงได้บทแปลที่ให้ภาษาที่ไม่เป็นธรรมชาติหรือไม่สละสลวย ผู้แปลจึงต้องมีความรู้ในภาษาทั้ง 2 อยู่ในระดับที่สามารถ “รับ” สาร และ “สื่อ” สารได้ดี แม้แท้จริงแล้วอาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดปัญหาในการแปลได้ที่งานวิจัยนี้ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษา เช่น ความรู้ภูมิหลังทางวัฒนธรรม ข้อจำกัดในเรื่องเวลา แหล่งค้นคว้าข้อมูล เป็นต้น

ดังที่ สุพรรณิ ปันมณี (Pinmanee, 2005) ได้แสดงข้อคิดเห็นไว้ว่า ผู้แปลต้องศึกษาประเด็นต่าง ๆ เพื่อช่วยในการแปล ได้แก่ เรื่องคำ โครงสร้างไวยากรณ์ สถานการณ์ในการสื่อสาร และบริบททางวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อคุณภาพงานแปล อาจก่อให้เกิดข้อผิดพลาดในการแปลได้ หากผู้แปลไม่ได้ตระหนักรู้

ทั้งนี้ จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้ศึกษาถึงมูลเหตุของข้อผิดพลาดในการแปล พร้อมชี้แนะให้เห็นอิทธิพลของโครงสร้างภาษาต้นฉบับในบทแปล และในงานวิจัยนี้ก็ใช้โครงสร้างภาษาฉบับแปลเป็นตัวขับเคลื่อนวิธีอธิบายข้อผิดพลาด ในอนาคต หากจะศึกษาต่อเนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ เราอาจวิเคราะห์โครงสร้างของทั้ง 2 ภาษาควบคู่กันไปว่า โครงสร้างภาษาฉบับแปลหรือวัฒนธรรมในการใช้ภาษาฉบับแปลส่งผลให้มีการตีความหมายของโครงสร้างภาษาต้นฉบับผิดหรือไม่ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยอื่น ๆ อีกดังจะนำเสนอต่อไป

7. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

- 1) ผู้วิจัยอาจศึกษาความสัมพันธ์ของการเรียนการสอนวิชาโครงสร้างและไวยากรณ์กับลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลอันเกิดจากอิทธิพลเชิงโครงสร้างและไวยากรณ์
- 2) ผู้วิจัยอาจศึกษาลักษณะหรือรูปแบบข้อผิดพลาดในการแปล เพื่อนำไปประยุกต์ใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินคุณภาพงานแปลต่อไป เพื่อให้การประมวลผลคุณภาพงานแปลเป็นรูปธรรมมากขึ้น
- 3) ผู้วิจัยอาจศึกษาข้อผิดพลาดในการแปลในระดับอนุเฉท เพื่อวิเคราะห์ว่ารูปแบบลักษณะข้อผิดพลาดมีความเหมือนหรือแตกต่างจากระดับประโยคหรือไม่ หรือมีปัจจัยอื่นที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการแปลในระดับอนุเฉทหรือไม่อย่างไร
- 4) ผู้วิจัยอาจศึกษาลักษณะข้อผิดพลาดในงานแปลที่พบในเอกสารหรืองานแปลในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การแปลข่าว สารคดี นวนิยาย บทความวิชาการ

เป็นต้น เพื่อหาแนวโน้มข้อบกพร่องในการแปลแต่ละประเภทต่อไป พร้อมทั้งอาจศึกษาในเชิงปริมาณ

8. กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย ‘ข้อผิดพลาดในการแปลโครงสร้างและไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยบูรพา’ ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

References

- Bandhumedha, B. (2006). *Structure of Thai* (15th ed.). Bangkok: Ramkhamhaeng University Press. (in Thai)
- Hatim, B. (2013). *Teaching and Researching Translation* (2nd ed.). London: Routledge.
- Kulthamrong, R. (2009). *Understanding language to translate: from theories to practice*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Pinmanee, S. (2005). *Advanced translation* (2nd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Pinmanee, S. (2012). *Translation: from wrong to right*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Pojprasat, S. (2007). *An analysis of translation errors made by Mattayomsuksa 6 students* [Master's thesis, Srinakharinwirot University]. (in Thai)

- Pongpairroj, N. & Mallikamas, P. (2004). Influences of the English language on Thai translated texts. *Journal of Letters*, 33(1), 69-110. (in Thai)
- Saibua, S. (1997). *Principles of translation (lak kan plae)* (6th ed.). Bangkok: Thammasat University Press. (in Thai)
- Suphon, D. (2002). *Theory and strategies of translation* (5th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Swan, M. (2016). *Practical English usage* (4th ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Wimonchalao, W. (2000). *Translation teaching manual (khu mue son plae)* (8th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Yaisomanang, S. (2020). *The comprehension of English syntax and grammar that affects English-Thai translation among English majors at Burapha University* [Research Report]. Burapha University. (in Thai)